

5. LIEPĀJAS PAŠVALDĪBAS IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

5.1. APTAUJAS REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

Laika posmā no 2019.gada 26. septembra līdz 15. novembrim Liepājas pašvaldība veica Liepājas iedzīvotāju aptauju. Aptaujas mērķis bija noskaidrot iedzīvotāju viedokli par uzlabojumiem attiecībā uz katru no 13 tematiskajām jomām. Aptauja tika izplatīta pašvaldības mājaslapā liepaja.lv, pašvaldības izdevumā "Katram liepājniekam", portālā liepajniekiem.lv un Liepājas pašvaldības Facebook vietnē. Aptauja sastāvēja no 26 jautājumiem - katrai no 13 nozarēm bija iespēja sniegt tās aktualitātes vērtējumu un priekšlikumus nozares uzlabojumiem. Turpmāk tekstā ir dota aptaujas rezultātu analīze par uzlabojumu nepieciešamību veselības aprūpes nozarē Liepājas pašvaldībā.

Kopumā aptaujā piedalījās 270 respondenti, kuru ieskatā vidējais veselības aprūpes jomas aktualitātes vērtējums bija 4,29 balles no 5 ballēm (2. vieta no 13). Komentārus konkrēti par veselības aprūpes tematisko jomu izteica 206 respondenti. Kopumā tika identificēti 292 ar veselības nozari saistīti komentāri. No tiem 252 komentāri (86,3%) ir atzīti par atbilstošiem (skatīt skaidrojumu zemāk tekstā) turpmākai datu apstrādei.

Respondentu sniegto atbilžu apstrādes rezultātā tika iegūti šādi secinājumi:

- Veselības aprūpes nosacīto apakšnozaru griezumā relatīvi apjomīgākais komentāru īpatsvars ir veltīts apakšnozarei "Veselības aprūpes pakalpojumi un infrastruktūrai" (52,4%);
- Apakšnozaru snieguma aspektu plāknē 2 visbiežāk izceltās nepilnības tika pieminētas 62,3% no 252 komentāriem, kuri atzīti par atbilstošajiem un tie ir veltīti šādām apakšnozaru specifiskām problēmām:
 - Pacientu apkalpošanas kapacitātes nepietiekamība (36,9%);
 - Veselības aprūpes darbinieku trūkums (25,4%);

Pilnvērtīgai ainai par respondentu sniegto atbilžu biežuma sadalījumu apakšnozaru un tiem saistošo aspektu griezumā skatīt abas zemāk pievienotās tabulas, kur ir redzams atbilžu sadalījums pa visām definētajām veselības aprūpes apakšnozarēm un to darbības aspektiem (skatīt Tabulu 5.1. un Tabulu 5.2.):

Tabula 5.1. Komentāru skaita un īpatsvara sadalījums pēc Veselības aprūpes apakšnozarēm

Apakšnozare	Komentāru skaits	Īpatsvars
1. Veselības aprūpes pakalpojumi un infrastruktūra	132	52,4%
2. Sabiedrības veselības veicināšana	6	2,4%
3. Veselības aprūpes cilvēkresursu piesaiste un attīstība	111	44,0%
Nozares pārvaldība	3	1,2%
Kopā	252	100%

TABULA 5.2. KOMENTĀRU SKAITA UN ĪPATSVARA SADALĪJUMS ATBILSTOŠI VESELĪBAS APRŪPES APAKŠNOZARU SNIEGUMA PROBLĒMĀM

Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Komentāru skaits	Īpatsvars
1. Veselības aprūpes pakalpojumi un infrastruktūra		
Pacientu apkalpošanas kapacitātes nepietiekamība	93	36,9%
Neapmierinoša veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte	12	4,8%
Neapmierinoša veselības aprūpes pakalpojumu finansiālā pieejamība	8	3,2%
Nevienlīdzība veselības aprūpes pieejamībā un kvalitātē	4	1,6%
Veselības aprūpes pakalpojumu specializācijas tvēruma nepietiekamība	3	1,2%
Esošās infrastruktūras kapacitātes nepietiekamība	3	1,2%
Aktuālas informācijas aprites nepilnības par veselības jomas aktualitātēm, pakalpojumiem	2	0,8%
Materiāltehniskās bāzes funkcionālais nolietojums	2	0,8%
Aptieku pakalpojuma sniedzēju nepietiekamība	2	0,8%
Apgrūtināta veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas kārtība	1	0,4%
Esošās infrastruktūras neapmierinoša kvalitāte	1	0,4%
Materiāltehniskās bāzes apjoma nepietiekamība	1	0,4%
2. Sabiedrības veselības veicināšana		
Izglītojoši - popularizējošu aktivitāšu nepietiekamība	5	2,0%
Bezmaksas profilaktisko veselības nodarbību nepietiekamība	1	0,4%
3. Veselības aprūpes cilvēkresursu piesaiste un attīstība		
Veselības aprūpes darbinieku trūkums	64	25,4%
Veselības aprūpes darbinieku neapmierinošā kompetence	24	9,5%
Jaunās paaudzes mediķu nepietiekamība	13	5,2%
Veselības aprūpes darbinieku neapmierinošā attieksme pret pacientiem (rupjība, vienaldzība, paviršība)	10	4,0%
Nozares pārvaldība		
Nozares pārvaldība: Neefektīvs pieejamo resursu izlietojums	2	0,8%
Nozares pārvaldība: Nevajadzīgas institucionālās reformas	1	0,4%
Kopā	252	100%

5.2. APTAUJAS REZULTĀTU APSTRĀDES METODIKA

Apkopotās aptaujas informācijas apstrādē tika ņemts vērā, ka vienas personas komentāra ietvaros bieži vien ietilpst vairāki komentāri par dažādiem nozares snieguma aspektiem. Vadoties no tā, apstrādes pirmajā posmā tika identificēti 292 komentāri.

Nākamajā apstrādes posmā tika veikta šo komentāru sašķirošana pēc to lietderības pazīmes, atsijājot nelietderīgos viedokļus.

Nelietderīgi komentāri tika identificēti, balstoties uz šādām raksturīpašībām (iekavās dots to īpatsvars):

- Neskaidri formulēts attīstības priekšlikums (15%), piem., “jādod iedzīvotājiem normāla iespēja vērsties pie ārstiem- speciālistiem”;
- Vispārīgs/nekonkrēts priekšlikuma formulējums (10%), piem., “Nezinu ko ieteikt, bet kautu uzlabot vajag”;
- Daļēji vispārīgs komentārs - norādīts pilnveidojamais subjekts, bet nav konkretizēts pilnveidojamais aspekts (27,5%), piem., “sliktas lietas dzirdētas par slimnīcu”;
- Daļēji vispārīgs komentārs - norādīts pilnveidojamais aspekts, bet nav konkretizēts pilnveidojamais subjekts (5%), piem., “Kvalitātes uzlabojums un pieejamības nodrošinājums”;
- Komentārs neatbilst aptaujas mērķim (10%), piem., “Ārstiem ir jāmīl sava profesija”;
- Formulētā problēma vai priekšlikums pieprasa papildu lietderības vai apgalvojuma patiesības pamatojumus (10%), piem., “Aizliegt medicīnas darbinieku privātprakses”;
- Priekšlikums pārsniedz pašvaldības pilnvaras (2,5%), piem., “Nodrošināt ārstu pieejamību pa tiešo bez ģimenes ārsta starpniecības”;
- Izteiktais priekšlikums jau īstenots (5%), piem., “Bērnu veselības uzraudzībai var ieviest grāmatiņu, kur dakteris atzīmē visas vizītes, kuras veic, atzīmējot, vai bērns attīstās kā vajag”;
- Uz citu tematisko jomu attiecināmi komentāri (15%).

No 292 komentāriem tika atsijāti 40 iepriekš minētā rakstura komentāri. Tādā veidā tālākai apstrādei tika iegūti 252 komentāri.

Komentāri bija izteikti gan problēmu, gan to risināšanas priekšlikumu veidā. Tomēr tā kā attīstības priekšlikumi pamatā izriet no respondentam aktuālās problēmas, kura liedz pilnvērtīgi apmierināt vajadzības no pētāmās nozares, šie priekšlikumi tika pārformulēti par problēmām, piem., komentārs “Bezmaksas zobārstniecības pakalpojumu bērniem” tika ietverts snieguma problēmu grupā “Neapmierinoša medicīnas pakalpojumu finansiālā pieejamība”. Konkrētāki neapmierinoša snieguma komentāri, kā arī skaidri formulēti risinājumu priekšlikumi tika izcelti un apkopoti Tabulā 5.5.

5.3. APTAUJAS REZULTĀTU KOPSAVILKUMA TABULA

Zemāk Tabulā 5.3. ir strukturēti apkopoti visi pēc iepriekš aprakstītās metodikas atzītie lietderīgie 252 komentāri. Pirms pievērsties tabulas satura izpētei, zemāk aprakstīta tabulas uzbūve un tajā ietvertās informācijas organizācija.

Tabula sastāv no četrām slejām ar šādiem tās saturu paskaidrojošajiem virsrakstiem: “Apakšnozare”, “Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts”, “Pieminēšanas biežums”, “Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi”.

Kolonnā ar virsrakstu “Apakšnozares un tematikas” tiek parādīts Liepājas veselības aprūpes nozares iedalījums pēc nosacītām apakšnozarēm. Šīs apakšnozares atspoguļo gan nozares pakalpojumu sniegšanā iesaistītos funkcionālos resursus, kā arī dažādus pakalpojuma veidus. Tematikas apkopo daudzšķautņaino apakšnozaru tipoloģiski vienveidīgos darbības aspektus.

Nākamajā slejā pa labi (ar virsrakstu “Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts”) tiek izcelti katrai apakšnozarei raksturīgie nepilnīgie funkcionālā snieguma aspekti, kuri tiešās vai netiešās kritikas (izteikts kā priekšlikums, kas pēc būtības risina kādu nepilnību) veidolā tika pieminēti aptaujā par šo tematisko nozari.

Kolonnā “Pieminēšanas biežums” tiek parādīts, cik reizes respondenti kritikas vai uzlabošanas priekšlikuma veidā pieminēja attiecīgās sporta apakšnozares kreisajā blakus-slejā norādīto funkcionālo aspektu.

Labās malas slejā “Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi” ir apkopoti konkrēto sniegumu potenciāli uzlabojoši respondentu priekšlikumi. Priekšlikumiem, kas pieminēti biežāk kā vienu reizi, ir norādīts tā pieminēšanas biežums.

TABULA 5.3. IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTU TEMATISKI STRUKTURĒTS KOPSAVILKUMS PAR VESELĪBAS APRŪPES NOZARI

Apakšnozare un tematika		Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Piemin. biežums	Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi
Veselības aprūpes pakalpojumi un infrastruktūra	Veselības aprūpes pakalpojumi	<p>Pacientu apkalpošanas kapacitātes nepietiekamība⁵, Tostarp,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zobārstniecības pakalpojumu nepieejamība (27), tostarp, bērnu zobārstniecības pakalpojumu nepieejamība (20) ▪ Ģimenes ārstu apkalpošanas kapacitātes nepietiekamība (7) ▪ Dežūrārsta pakalpojumu nepieejamība jeb akūtās vajadzības gadījumā ārstu pieejamība brīvdienās (2) ▪ Informācijas trūkums par ārstu pieejamību (AP: Nezināšana par "rindapiearsta.lv") (2) ▪ Paliatīvās aprūpes nepieejamība (Jaunajā nodaļā nelaiž, bet Dārtas ielas paliatīvās aprūpes nodaļas necaurspīdīgie uzņemšanas nosacījumi) ▪ Ķirurgu - traumatologu pakalpojumu nepilnīga pieejamība 	93	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pieejamākus medicīniskos pakalpojumus bērniem (2) ▪ Nepieciešams izveidot Endokrinoloģijas nodaļu Liepājas reģionālajā slimnīcā, lai Liepājā pacienti ar neatliekamu endokrinoloģisko ārstēšanu varētu saņemt medicīnisko palīdzību Liepājā, nevis brauktu uz Rīgas stacionāriem! ▪ Izstrādāt informatīvo platformu piekļuvei vienotajam Liepājas ārstu reģistram vai popularizēt "rindapiearsta.lv" mājaslapas esamību (2) ▪ Nodrošināt ātrāku pakalpojumu saņemšanu par papildu maksu (2), piemēram, veicinot privāto klīniku dibināšanu Liepājā (2) ▪ Imobilizētiem pacientiem saņemt ārsta pakalpojumus mājās ▪ Laicīgs risinājums - pašvaldībai segt ceļa izdevumus Liepājā nepieejamu ārstniecības pakalpojumu iegūšanai Rīgā

⁵ Var tikt izskaidrots gan ar speciālistu trūkumu, gan ar pacientu apkalpošanas plūsmas organizācijas nepilnībām.

Apakšnozare un tematika		Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Piemin. biežums	Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi
		Medicīnas pakalpojumu specializācijas tvēruma nepietiekamība Tostarp, <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kognitīvi biheiviorālās terapijas pakalpojuma trūkums 	3	
		Neapmierinoša medicīnas pakalpojumu kvalitāte Tostarp, <ul style="list-style-type: none"> ▪ Neapmierinoša ģimenes ārstu pakalpojumu kvalitāte 	4	
		Neapmierinoša medicīnas pakalpojumu finansiālā pieejamība	12	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezmaksas zobārstniecības pakalpojumu bērniem (4) ▪ Pieaugušo zobārstniecības pakalpojumu izmaksu nastas samazināšana ▪ Ārstniecisko pakalpojumu atlaides studentiem ▪ Medicīnas finansiālās pieejamības veicināšana pensionāriem

Apakšnozare un tematika		Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Piemin. biežums	Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi
		<p>Apgrūtinoša medicīnas pakalpojumu saņemšanas kārtība</p> <p>Tostarp,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Briesmīgie pieraksti, reizi mēnesī; jālikvidē, kad pieraksta tikai dažus un daudziem nav iespējas izmeklēties, apgūt ārvalstu pieredzi šai jomā ▪ Iedzīvotāji ir maz informēti par veselības e-pakalpojumiem ▪ Problēmas ar elektroniskā pieraksta sistēmu (2) ▪ Nepieņemama maksas iekasēšana par zvaniem uz ārstniecības iestāžu reģistratūru 	8	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ārkārtas gadījumos nodrošināt iespēju tikt pie ārsta bez ģimenes ārsta nosūtījuma (2) ▪ Veicināt informācijas apriti par pieejamajiem e-risinājumiem pakalpojumu saņemšanas kārtības atvieglošanā ▪ Elektronisko nosūtījumu sistēmas ieviešana
		Informācijas aprites nepilnības par veselības jomas aktualitātēm	1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Papildus informēšana par valsts apmaksātajiem pakalpojumiem un izmeklējumiem
		Pacientu aprūpes nevienlīdzība	2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Panākt vienlīdzīgu medicīnisko pakalpojumu pieejamību, neatkarībā no pacientu maksātspējas
	Esošā infrastruktūra	<p>Infrastruktūras nepietiekamība</p> <p>Tostarp,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stāvlaukuma kapacitātes trūkums pie Liepājas reģionālās slimnīcas 	3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jaunas slimnīcas būvniecība centrā ▪ Jaunas poliklīnikas izbūve
		Esošās infrastruktūras neapmierinoša kvalitāte	1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jāturpina ārstniecības kabinetu un telpu modernizācija
	Esošā materiāltehniskā bāze	<p>Apjoma nepietiekamība</p> <p>Tostarp,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Trūkst sanitāro līdzekļu labierīcībām (piem., tualetes papīrs) 	1	

Apakšnozare un tematika		Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Piemin. biežums	Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi
		Funkcionālais nolietojums Tostarp, <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jaunāko ārstniecības tehnisko līdzekļu nepietiekamība 	2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepieciešams atbalstu sniegt jauna un mūsdienīga inventāra un aprīkojuma iegādēs.
	Aptiekas	Piedāvājuma trūkums <ul style="list-style-type: none"> ▪ Diennakts aptiekas trūkums 	2	
Sabiedrības veselības veicināšana	Bezmaksas profilaktisko veselības nodarbību nepietiekamība		1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jāturpina bezmaksas vingrošanas nodarbības un garīgās veselības semināri.
	Izglītojoši-popularizējošu aktivitāšu nepietiekamība		5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kampanās uzsvērt to, ka veselības veicināšana cilvēkam būs lētāka par neveselīga dzīvesveida izraisīto slimību medikamentozo ārstēšanu. ▪ Vairāk izglītot par jaunākām garīgā rakstura traucējumu ārstniecības iespējām. ▪ Dažādus izglītojošos seminārus jaunajām māmiņām par dzemdībām, bērniņu, bērniņa aprūpi. ▪ Pasākumi iedzīvotāju informēšanai par veselības jautājumiem un slimību profilaksi.

Apakšnozare un tematika	Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Piemin. biežums	Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi
Veselības aprūpes cilvēkresursu piesaiste un attīstība	<p>Veselības aprūpes darbinieku trūkums Tostarp,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zobārstu skaita trūkums (22), tostarp Bērnu zobārstu skaita trūkums (12) ▪ Ģimenes ārstu skaita trūkums (9), tostarp ar pediatra specializāciju skaita trūkums (2) ▪ Okulistu skaita trūkums (4) ▪ Kardiologu skaita trūkums (4) ▪ Endokrinologu skaita trūkums (2) ▪ Onkologu skaita trūkums (2) ▪ Dermatologu skaita trūkums (2) ▪ Homeopātu trūkums (1) ▪ Ultrasonogrāfijas speciālistu skaita trūkums (1) ▪ Ķirurgu skaita trūkums (1) ▪ Reimatologu skaita nepietiekamība (1) ▪ Gastroenterologu skaita nepietiekamība (1) 	64	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Risināt ar atalgojuma pielikumu (4) ▪ Atbalsta programma medmāsiņām Liepājā (2), piemēram, medmāsām kuras nostrādājušas savā profesijā 10 un vairāk gadus un turpina strādāt Liepājas reģionālajā slimnīcā īres kompensācijas 30 % apmērā (1) ▪ Biežākas speciālistu vizītes Liepājā no Rīgas ▪ Nodrošināt vērienīgāku pašvaldības atbalstu (dienesta dzīvokļiem, pašvaldības pabalstiem, maksāt stipendijas medicīnas studentiem .u.c. labumus) medicīnas darbinieku pievilināšanai uz Liepājas ārstniecības iestādēm (1)
	<p>Veselības aprūpes darbinieku neapmierinošā kompetence Tostarp,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Neapmierinoša medicīnas darbinieku kompetence Liepājas Reģionālajā slimnīcā 	10	

Apakšnozare un tematika	Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Piemin. biežums	Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi
	<p>Veselības aprūpes darbinieku neapmierinošā attieksme pret pacientiem (rupjība, vienaldzība, paviršība)</p> <p>Tostarp,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ārstniecības darbinieku pārslodzes radītā ārsta sniegtā pakalpojuma nepilnības (2), kas vismaz vienam pacientam, pēc respondenta teiktā, laupīja dzīvību, jo ģimenes ārsta kļūdaina diagnosticējošā slēdziena dēļ tika pazaudēts laiks uz savlaicīgu ārstēšanos (ielaista onkoloģiskā slimība) ▪ Nelaična Liepājas Reģionālās slimnīcas uzņemšanas nodaļas darbinieku attieksme (2) ▪ Rekonstruēto ārstniecības iestāžu infrastruktūras patīkamo vidi bojā tai kontrastā esošā mediķu attieksme ▪ Tie ārsti, kuri atbrauc no Rīgas, piemēram, reizi mēnesī, nav labākais risinājums, jo ir sajūta ka viņi atbrauc tikai iekasēt naudu, vajag lai ārsts būtu patstāvīgs pilsētas iedzīvotājs, tad ir lielāka atbildības sajūta. 	<p>24</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzlabot ārstu un medicīnas personāla attieksmi ar atbilstošu atalgojuma pielikumu (2) ▪ Lielāku nozīmību medicīnas personāla apmācībā piešķirt arī komunikācijai ar pacientiem

Apakšnozare un tematika		Neapmierinošs apakšnozares snieguma aspekts	Piemin. biežums	Problēmu risinājumu/ attīstības iespēju priekšlikumi
		Jaunās paaudzes mediķu nepietiekamība (To piesaiste pēc respondentu domām risina gan darbinieku, gan kvalifikācijas, gan empātijas trūkumu)	13	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nodrošināt vērienīgāku pašvaldības atbalstu (dienesta dzīvokļiem, pašvaldības pabalstiem, maksāt stipendijas medicīnas studentiem/rezidentiem, nodrošināt izdevīgus prakses piedāvājumus u.c. labumus) JAUNO medicīnas darbinieku pievilināšanai uz Liepājas ārstniecības iestādēm (5) ▪ Vajag ieviest stipendijas medicīnas studentiem, kuri pēc studijām plāno strādāt Liepājā, un sākt šo stipendiju izmaksu jau no 2. studiju gada, nevis tā kā notiek tagad- no 6. studiju gada! ▪ Nodrošināt iespēju izpirkt piesaistītiem speciālistiem piešķirto īres dzīvošanas platību ▪ Atbalsts t.i. papildus finansējums ārstu algām no Liepājas pašvaldības, kā tas ir Siguldā. Lielāka alga motivēs jaunos ārstus palikt savā valstī un strādāt Liepājā. ▪ Jaunie mediķi nepieciešami gan stacionārajā, gan ambulatorajā sektorā ▪ Vēlami jaunie mediķi šādās specialitātēs: Endokrinologi (1), Ģimenes ārsti (1)
Nozares pārvaldība	Neefektīvs pieejamo resursu izlietojums		2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastruktūras un aparatūras vietā vairāk ieguldīt cilvēkresursos (2)
	Nevajadzīgas institucionālās reformas		1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedrīkst pieļaut psihiatriskās slimnīcas pievienošanu Jelgavai!!!